

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma:

Pfv.VII.20.181/2023/7.

A tanács tagjai:

Dr. Orosz Árpád a tanács elnöke

Dr. Gyarmathy Judit előadó bíró

Dr. Suba Ildikó bíró

Dr. Tanczos Rita bíró

Dr. Varga Edit bíró

A felperes

A felperes képviselője:

Dr. Rövid Noémi ügyvéd

Az alperes:

Magyar Állam

Az alperes képviselője:

Hajas Ügyvédi Iroda

ügyintéző: Dr. Muhel Orsolya ügyvéd

A per tárgya:

elbirtoklás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:

Pécsi Törvényszék 1.Pf.20.354/2022/6.

Az elsőfokú bíróság és a határozat száma:

Siklósi Járásbíróság 3.P.20.010/2022/23.

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 1.Pf.20.354/2022/6. számú jogerős ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (százezer) forint együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget és az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára – felhívásra 130.000 (százharmincezer) forint meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2003. június 3-án kelt adásvételi szerződéssel szerezte meg a (...) helyrajzi számú kert megjelölésű ingatlan (a továbbiakban: kert ingatlan) tulajdonjogát. Az ingatlan határos a (...) helyrajzi számú, szántó művelési ágú ingatlannal (a továbbiakban: perbeli ingatlan).

[2] A felperes az adásvételi szerződés megkötésének napján mindkét ingatlant birtokba vette. A perbeli ingatlan ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonosa F. G. volt, aki 1977. október 26-án elhunyt. A kert ingatlan eladója az adásvételi szerződés megkötésekor tájékoztatta a felperest, hogy a perbeli ingatlan tulajdonosa elhunyt, az örökösök felkutatása nem vezetett eredményre.

[3] A perbeli ingatlan a felperes birtokba lépésekor elhanyagolt, bozótos volt, elburjánzott rajta a növényzet. A birtokbavételt követően azt a felperes kitisztította, oda haszonnövényeket ültetett, a területet a mai napig folyamatosan gondozza, kizárólagosan használja.

[4] A felperes 2020-ban megkísérelte rendezni a perbeli ingatlan jogi sorsát: jelzésére hivatalból megindult a bejegyzett tulajdonos hagyatékának ügyében a hagyatéki eljárás. A közjegyző a hagyatéki eljárás során 2021. január 25-én hirdetményt bocsátott ki, amelyben felhívta az ismeretlen örökösöket öröklési igényük bejelentésére, és annak egy példányát az alperes képviselőjében eljáró Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. részére 2021. január 25-én szabályszerűen kézbesítette.

[5] A hagyatékra vonatkozó bejelentés nem érkezett, ezért a közjegyző az alperes képviselője részére 2021. április 19-én kézbesített és 2021. május 5-én jogerőre emelkedett hagyatékátadó végzésével a perbeli ingatlant törvényes öröklés jogcímén teljes hatállyal, az alperes mint szükségképpen örökös részére átadta. Az alperes tulajdonjogát törvényes öröklés jogcímén az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték.

A felperes keresete és az alperes védekezése

[6] A felperes keresetében kérte annak a megállapítását, hogy a perbeli ingatlan tulajdonjogát elbirtoklás jogcímén megszerezte, kérte ennek bejegyzésére a földhivatal megkeresését. Arra hivatkozott, hogy a perbeli ingatlant 2003-tól sajátjaként, szakadatlanul birtokolta, így azt elbirtokolta.

[7] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Érvelése szerint a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedéséig – az elbirtoklás nyugvását eredményező – menthető okból olyan helyzetben volt, hogy nem gyakorolhatta a tulajdonosi jogait; az akadály megszűnésétől számított egy év pedig nem telt el. Ellenkérelmével együtt 2022. február 17-én előterjesztett viszontkeresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze a felperest mint jogcím nélküli birtokost a perbeli ingatlan birtokába adására. Hivatkozott a Kúria Pfv.I.20.574/2020/7. számú határozatára.

[8] A felperes vitatta az elbirtoklás nyugvását, hivatkozott arra – a Kúria BH+ 2012.11.462. számon megjelent eseti döntésére utalással –, hogy az ingatlanról való tudomásszerzés hiánya nem értékelhető az elbirtoklást kizáró menthető okként. Szerinte a menthető ok a tulajdonos személyében vagy külső körülményekben keresendő, ami megakadályozta abban, hogy ingatlanával törődjön. Emellett vitatta azt is, hogy az alperes a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésének időpontjában szerzett tudomást a perbeli ingatlanról.

Az első- és másodfokú ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, és az alperes viszontkeresete alapján kötelezte a felperest, hogy a perbeli ingatlant 30 napon belül adja az alperes birtokába.

[10] Tényként állapította meg, hogy a felperes részéről a „sajátjakénti szakadatlan” birtoklás 2003. június 3-tól tizenöt éven keresztül megvalósult, ezért a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:44. § (1) bekezdése szerint az elbirtoklás 2018. június 3-án következett volna be.

[11] A Ptk. 5:48. §-a alapján, az elbirtoklási idő nyugvásával összefüggésben kiemelte, hogy az egységes bírói gyakorlat szerint (Kúria Pfv.I.20.018/2010/4., Pfv.I.21.047/2012/7.) az állam mint szükségképpen örökös esetében az elévülés nyugvására alapot adó körülmény meglétét vizsgálni kell. Kiemelte, hogy az alperesnek mint szükségképpen örökösnek a

hagyatékátadó végzés kézbesítését megelőzően nem volt tudomása arról, hogy a hagyaték megnyíltakor a törvény erejénél fogva tulajdonjogot szerzett a perbeli ingatlanon. Indokolása szerint ebből következően az alperes menthető okból – azaz, amíg a közjegyző a hagyatékot nem adta át a részére – nem léphetett fel tulajdonosként, nem tudta tulajdonosi jogait gyakorolni.

[12] A Kúria Pfv.I.20.574/2020/7. számú határozatára utalva kifejtette, hogy sem a hagyatéki eljárásról szóló jogszabály, sem más jogszabály nem ír elő kötelezettséget arra, hogy az állam folyamatosan kutassa az örökösök nélkül elhunyt személyeket és ingatlanvagyonukat, nincs lehetősége arra, hogy folyamatosan számontartsa, mely ingatlanok tekintetében minősülhet szükségképpen örökösnek. Mindemellett megjegyezte, hogy amennyiben a felperes tulajdonszerzési szándékkal vette birtokba a perbeli ingatlant, az lett volna a tőle elvárható magatartás, azaz az eljárása akkor felelt volna meg a jóhiszeműség és tisztességesség követelményének, ha nem az elbirtoklási idő elteltét követően, hanem a birtokbavétel előtt kísérli meg a perbeli ingatlan jogi sorsának rendezését. Mindezekre figyelemmel a Ptk. 5:48. §-a alapján megállapította, hogy az elbirtoklási idő a hagyatékátadó végzés alperes részére történő kézbesítéséig nyugodott.

[13] Megállapította továbbá, hogy az alperes a nyugvás megszűnésétől (2021. április 19.) számított egy éven belül, 2022. február 17-én viszontkeresetet terjesztett elő a felperessel szemben a perbeli ingatlan birtokbaadása iránt, ami az elbirtoklást megszakította, ezért az elbirtokláshoz szükséges tizenöt év nem telt el.

[14] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta: megállapította, hogy a felperes elbirtoklás jogcímén megszerezte a perbeli ingatlan tulajdonjogát, megkereste a földhivatalt ennek bejegyzésére, az alperest ennek tűrésére kötelezte, és a viszontkeresetét elutasította.

[15] Indokolása szerint tény, hogy az alperes mint szükségképpen örökös a hagyatékátadó végzés kézbesítésekor szerzett tudomást arról, hogy ő a perbeli ingatlan tulajdonosa; azt azonban, hogy korábban nem szerzett tudomást tulajdonosi minőségéről, illetve menthető okból nem tudta a tulajdonosi jogait korábban gyakorolni, az elsőfokú bíróságtól eltérően ítélte meg. Kiemelte, hogy az öröklés megnyíltakor az alperes akkori közigazgatási szervezetrendszeréhez tartozó helyi tanács végrehajtó bizottsága – annak ellenére, hogy az anyakönyvi bejegyzésre tekintettel a halál tényéről nyilvánvalóan tudott – a hagyatéki eljárásról szóló 6/1958. (VII. 4.) IM rendelet (a továbbiakban: He.) 2. § (1) bekezdése és 4. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségének nem tett eleget, amivel álláspontja szerint nemcsak a tőle elvárható, hanem a kötelező erővel előírt magatartást sem tanúsította. Indokolása szerint az alperes így saját felróható magatartása (önhiba), mulasztása miatt jutott abba a helyzetbe, hogy csak 44 év elteltével szerzett tudomást arról, hogy ő a perbeli ingatlan tulajdonosa. Megállapította, hogy az önhiba nem abban áll, hogy az alperes elmulasztotta az örökösök nélkül elhunyt személyeket és ingatlan vagyonukat felkutatni, hanem abban, hogy annak az eljárásnak a lefolytatását mulasztotta el, amely alapján kiderülhetett volna, hogy ő a szükségképpen örökös.

[16] A Kúria Pfv.I.20.574/2020/7. számú határozatával kapcsolatosan kiemelte, hogy az nem lehet irányadó a perben, mert a hivatkozott ügyben az államot, illetve közigazgatási

szerveit nem terhelte mulasztás a hagyatéki eljárás lefolytatásának a mellőzése körében, tekintve, hogy abban az ügyben a tulajdonos halálakor az ingatlan „még nem képezte a hagyaték tárgyát”. Utalt a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.696/2009/3. számú határozatára, amely szerint az elbirtoklás jogszerző elévülés, és az állam működésének hibája nem olyan objektív akadályoztatás, amely az elbirtoklási idő elévülésére vezet. A Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.745/2013/3. számú határozatára hivatkozással kifejtette: az, hogy az alperes a tulajdonos halálát követően rövid időn belül nem szerzett tudomást arról, hogy ő a szükségképpen örökös és emiatt nem tudta tulajdonosi jogait gyakorolni, nem külső objektív akadály miatt következett be, amelyet önerőből nem volt képes elhárítani, hanem a saját szervezetrendszerében rejlő szubjektív ok miatt. Az alperes ellenkérelmében foglaltakra tekintettel hangsúlyozta, hogy az állam felelős a szervei hatékony működéséért.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[17] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet és azzal együtt felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet. A felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[18] Érvelése szerint a másodfokú bíróság jogszabálysértően állapította meg, hogy ő felróhatóan, jogszabályi kötelezettsége ellenére mulasztotta el az örökhagyó ingatlanvagyonának felkutatását és a hagyatéki eljárás megindítását. Előadta, hogy a jogerős ítélet jogszabálysértő, mert nem felel meg a He. 4. § (1), 5. § (1) és 9. § (1) bekezdésének, és jogkérdésben eltér a Kúria Pfv.I.20.574/2020/7. számú határozatában foglaltaktól.

[19] Hangsúlyozta: a He. nem írt elő bizonyítási kötelezettséget a leltár felvétele során a leltárelőadó számára; a He. 55. §-a alapján pedig a hagyatéki eljárásban bizonyításfelvételnek nincs helye. Kiemelte: a hagyatéki leltár felvétele az öröklésben érdekelt nyilatkozata és az általuk csatolt okiratok alapján történik; éppen ezért az, hogy a szükségképpen örökösként az öröklésben érdekelt lesz, csak a hagyatéki eljárás végén lett volna megállapítható. A kötelező leltározással kapcsolatban kiemelte: az arra vonatkozik, hogy a kötelező leltározás alá eső hagyatéki vagyontárgyakat a közjegyző akkor is köteles a hagyatéki leltárban feltüntetni, ha az öröklésben érdekelt tiltakoznak ellene.

[20] Álláspontja szerint az ingatlan-nyilvántartás digitalizációját megelőzően nem is volt lehetséges a tulajdonos neve alapján történő keresés. Éppen ezért – érvelt – azt a másodfokú bíróság által megállapított kötelezettséget, amely szerint a leltárelőadónak fel kellett volna deríteni az örökhagyó ingatlanvagyonát, jogszabály nem írja elő, és gyakorlatilag lehetetlen feladatot jelentett volna. Rámutatott: az örökösök felelőssége, hogy a hagyatéki leltárba bekerüljön minden vagyontárgy, a közjegyző nem „nyomoz” az örökhagyó semmilyen más vagyontárgya után. Okfejtése szerint az ingatlanról való tudomásszerzés hiánya mindezek alapján nem értékelhető a terhére.

[21] Megítélése szerint annak a körülménynek az ügyazonosság szempontjából nincs jelentősége, hogy a hivatkozott kúriai döntés olyan tényálláson alapul, amely szerint a tulajdonos már a tulajdonjoga bejegyzését megelőzően elhunyt, ugyanis az elbirtoklás szempontjából lényeges körülmény nem a tulajdonos halálának tényéről, hanem magáról az ingatlanról való tudomásszerzés.

[22] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet terjesztett elő, amelyben a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

[23] Hangsúlyozta, hogy – az alperes állításaival ellentétben – a jogerős ítélet egyértelműen a hagyatéki leltározás elmulasztásában jelöli meg az alperes önhibáját, az adatbeszerzés, örökös- és ingatlankutatás a hagyatéki leltározás egy-egy intézkedése. Állította, hogy a He. 14. §-a folytán alkalmazandó, az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban: Áe.) 17. §-a alapján a tényállás tisztázása érdekében a hagyatéki eljárás esetén is hivatalból le kell folytatni a bizonyítási eljárást.

[24] Okfejtése szerint az alperesnek az az álláspontja, miszerint a hagyatéki leltározás kizárólag az öröklésben érdekelt nyilatkozatai és csatolt iratai alapján történik, ellentétes a He. 5. § (1) bekezdésében és a 6. § (2) bekezdésében írt hivatalbóli adatbeszerzéssel, a 15. § (1) bekezdésében foglaltakkal és az Áe. 17. § (1) bekezdésében és 24. § (3) bekezdésében szabályozott hivatalbóli tényállás megállapítási, bizonyítás elrendelési kötelezettséggel.

[25] Az alperes által hivatkozott Pfv.I.20.574/2020/7. számú kúriai határozattal kapcsolatban kifejtette, hogy az más jogszabályt értelmez és lényeges elemekben eltérő tényálláson alapul, továbbá annak alkalmazása a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Hetv.) 2021. január 1-étől hatályos 19. § (1) bekezdés d) pontja, a földeken fennálló osztatlan közös tulajdon felszámolásáról és a földnek minősülő ingatlanok jogosultjai adatainak ingatlan-nyilvántartási rendezéséről szóló 2020. évi LXXI. törvény (a továbbiakban: Fotv.) szintén 2021. január 1-étől hatályos 21-22. §-ai alapján meghaladottá vált. Az elbirtoklás nyugvásával kapcsolatban előadta, hogy az állam működésének a hibája és nem objektív akadályoztatás, hogy az állam az örökös minőségéről nem szerzett időben tudomást.

[26] Álláspontja szerint 1977. évben az alperes ipso iure nem szerezhette meg a perbeli ingatlan tulajdonjogát öröklés jogcímen, mivel csak álörökösnek minősül a túlélő férj mint valódi, ipso iure örökös mellett, aki minden külön eljárás, mint például hagyatéki leltározás vagy hagyatéki eljárás nélkül örökölt. Továbbá – tette hozzá – a Kúria a Pfv.I.20.915/2018/10. számú határozatában kimondta a törvényes örökösök ipso iure öröklését, perelhetőségét az azt megelőző öröklési per megindítása nélkül, így szerinte a másodfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy csak öröklési perben lehet hivatkozni álöröklésre.

A Kúria döntése és jogi indokai

[27] A Kúria a Pfv.2. sorszámú végzésével a felülvizsgálatot engedélyezte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 409. § (3) bekezdése alapján.

[28] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[29] A Pp. 406. § (1) bekezdése értelmében sikeres felülvizsgálat alapja az ügy érdemére kiható jogszabálysértés lehet. Az alperes a felülvizsgálati kérelmét a He. 4. § (1), 5. § (1) és 9. § (1) bekezdésének, 55. §-ának megsértésére és arra alapította, hogy a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Kúria Pfv.I.20.574/2020/7. számú határozatában foglaltaktól.

[30] Az adott esetben az elbirtoklás nyugvására alapot adó körülmény meglétét az állam szükségképpen örökös minőségéből adódó helyzetére tekintettel kellett vizsgálni. Ehhez képest a Kúria mindenekelőtt arra mutat rá: a hagyatékról való tudomásszerzés hiánya önmagában nem olyan körülmény, ami az elbirtoklás nyugvását kizárja, erre a körülményre az alperes a perben alappal hivatkozhatott. A Kúria ezzel összefüggésben az alperes által hivatkozott, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett és ekként a Kúriára kötelező – precedens erejű – határozatában (Kúria Pfv.I.20.574/2020/7.) korábban azt is kifejtette, hogy a hagyatékhhoz tartozó ingatlan létéről való tudomásszerzés hiánya nem értékelhető az elbirtoklás nyugvására vezető menthető okként akkor, ha az a tulajdonos (örökös) mulasztására vezethető vissza. A Kúria ugyanilyen értelmezését adta a Ptk. 5:48. §-ának a Pfv.II.20.789/2021/15. számú határozatában az állandó ítélkezési gyakorlatra hivatkozással, kiemelve a Pfv.I. 21.312/2011/9. számú határozatában foglaltakat is. A Kúria közzétett határozataiban megnyilvánuló, egy irányba mutató jogértelmezését figyelembe véve a másodfokú bíróság által hivatkozott ítélőtáblai határozatok értékelése szükségtelenné vált.

[31] A Kúria hangsúlyozza: a jogvita elbírálása szempontjából nem ügydöntő jelentőségű a Pfv.I.20.574/2020/7. számú határozat alapjául szolgáló és a jelen ügy tényállásának az a különbsége, hogy a korábbi ügyben az eredeti tulajdonosnak (az örökhagyónak) akkor jegyezték be a tulajdonjogát, amikor már meghalt. Jelentősége annak van, hogy a Kúria az említett határozatában úgy foglalt állást: nincs olyan jogszabály, amely kötelezettséget ír elő arra, hogy az állam kutassa az örökösök nélkül elhunyt személyeket és ingatlanvagyonukat, nincs az államnak arra lehetősége, hogy folyamatosan számon tartsa, mely ingatlanok tekintetében minősülhet szükségképpen örökösnek.

[32] Mindazonáltal az adott ügyben az alábbi megállapítások tehetők.

[33] A jogvita eldöntése szempontjából irányadó időpontban – azaz az örökhagyó halálakor – hatályos szabályozás, nevezetesen a He. szabályai szerint az örökhagyó hagyatékaival kapcsolatos leltározási kötelezettség csak az ismert hagyatéokra terjedt ki. Az adatok beszerzésére vonatkozó szabály [He. 5. § (1) bekezdés] helyes értelmezéssel nem járt azzal a kötelezettséggel, hogy az illetékes hatóságnak minden halálesetkor, még akkor is, ha a hagyatékra utaló adat nem merült fel, hivatalból eljárást kellett indítani. Ilyen kötelezettséget, ahogyan az alperes által precedensképes határozatként hivatkozott eseti döntés szerint a Hetv., ugyanígy a He., sem más jogszabály nem írt elő. Ebből következően – bejelentés hiányában – az illetékes hatóságnak nem kell, és az ingatlan-nyilvántartás digitalizációját megelőzően sem kellett az összes földhivatalt, vagy más közhiteles nyilvántartást vezető hatóságot megkeresnie, hogy az örökhagyó után marad-e valamilyen, a közhiteles nyilvántartásban szereplő ingó vagy ingatlan vagyon.

[34] A Kúria a tulajdonos személyének magatartásával összefüggésben kiemeli: az elbirtoklás egyik jogi indoka az, hogy a dolog tulajdonosa nem érdemel jogvédelmet, ha hosszú időn át elmulasztotta a tulajdonával való törődést. Az elbirtoklás jogintézményének

nem célja viszont az, hogy a tulajdonosi jogaival nem élő jogosultat a tulajdonjog elvesztésével sújtsa, hanem a környezete előtt tulajdonosként megjelenő birtokost az elbirtoklás törvényes feltételeinek fennállta esetén forgalmi érdekből – ex lege – tulajdonjogban részesítse. Ebből következően a bíróságnak szigorúan kell értelmezni az elbirtoklás feltételeit és a tulajdonos passzivitása önmagában nem játszik meghatározó szerepet az elbirtoklás megítélésénél. A jogi szabályozás nem teszi lehetővé az elbirtoklás bekövetkezését akkor, ha a tulajdonos a tulajdonjogát alapos okból nem gyakorolja, nem vonja meg tőle a védelmet, ha ennek menthető oka van. Ehhez mérten az elbirtoklási idő nyugvására vezető menthető ok a tulajdonos személyében vagy külső körülményekben keresendő, ami megakadályozta abban, hogy az ingatlanával törődjön (Kúria Pfv.I.21.312/2011/9.). A tulajdonos ismeretei szempontjából nemcsak annak van jelentősége, hogy tudott-e a tulajdonjogáról, hanem annak is, mit tudhatott vagy mit kellett tudnia a tulajdonjog megszerzéséről. E kérdés megítélése során a Ptk. 5:48. § szerinti „menthető ok” értelmezése megköveteli az egyes tulajdonosok eltérő lehetőségeinek az értékelését. Indokolt ezért különbséget tenni a hagyaték tárgyait ismerő családtag (pl. a Pfv.I.21.312/2011/9., Pfv.I.20.915/2018/10. számú eseti döntés tényállása szerinti tulajdonos) és az azokról nem tudó örökös – különösen az állam mint a tulajdonszerzésről információval nem rendelkező szükségképpen örökös – között.

[35] A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság jogszabálysértő módon és a Kúria Pfv. I.20.574/2020/7. számú közzétett határozatától jogkérdésben eltérve jutott arra a következtetésre, hogy az alperes közigazgatási szervezetrendszeréhez tartozó tanács végrehajtó bizottsága mulasztást követett el azzal, hogy az örökhagyó halálakor jogszabályban előírt eljárás lefolytatását mulasztotta el. Ezzel összefüggésben alaptalanul hivatkozik a felperes a Fotv. 22. §-ában foglaltakra, mivel annak a szabálynak a megalkotása éppen azt támasztja alá, hogy a hatályba lépését megelőzően nem létezett előírás az ingatlantulajdonosok felkutatására.

[36] A felperesnek az alperes álörökösi minőségére vonatkozóan előadott érvelésével kapcsolatban a Kúria hangsúlyozza: a felülvizsgálati eljárásnak nem volt tárgya a jogerős ítéletnek az a megállapítása, amely szerint az elbirtoklási perben az állam örökösi minősége nem vitatható, ennélfogva az e körben felhozott érvek érdemben nem voltak vizsgálhatók (Kúria Pfv.V.20.797/2016/11., megjelent: BH 2017.232.).

[37] A fent kifejtettek szerint az örököst (alperes) nem terhelte mulasztás abban a körben, hogy a hagyatékhoz tartozó ingatlan létéről nem szerzett tudomást, az pedig tényként volt megállapítható, hogy csak a hagyatékátadó végzés kézbesítését követően jutott abba a helyzetbe, hogy a tulajdonosi jogait gyakorolja. Amint az elsőfokú bíróság helytállóan utalt rá, a nyugvás megszűnésétől számított egy éven belül az alperes a Ptk. 5:49. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezési jogával élt, ami az elbirtoklási időt megszakította, így a perbeli ingatlan tulajdonjogát a felperes elbirtoklással nem szerezte meg. A Kúria mindezekre tekintettel a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[38] A felperes pervesztességére figyelemmel a jogi képviselővel eljáró alperesnek a Pp. 364. §-a és 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 82. § (3) bekezdése és 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése

és 4/A. § (1) bekezdése alapján járó ügyvédi munkadíjból álló együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

[39] A Kúriának az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetékről való döntése a Pp. 102. § (1) bekezdésén és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdésén alapult. A Kúria a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján tájékoztatja a felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell megfizetnie; megfizetése során közleményként fel kell tüntetni: a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának számát (Pfv.20.181/2023/7.) és a felperes saját adóazonosító jelét.

[40] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. június 28.

Dr. Orosz Árpád s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyarmathy Judit s.k. előadó bíró, Dr. Suba Ildikó s.k. bíró, Dr. Tanczos Rita s.k. bíró, Dr. Varga Edit s.k. bíró